

NGHIÊN CỨU TÌNH HÌNH BỆNH VIÊM DA TRÊN CHÓ VÀ ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ ĐIỀU TRỊ TẠI PHÒNG MẠCH THÚ Y DƯƠNG VET, THÀNH PHỐ MỸ THO, TỈNH TIỀN GIANG

Nguyễn Thị Yến Mai¹

TÓM TẮT

Nghiên cứu được tiến hành để xác định các nguyên nhân và triệu chứng thường gặp trên các con chó bị bệnh viêm da và theo dõi hiệu quả điều trị của 5 phác đồ điều trị bệnh viêm da tại Phòng mạch thú y Dương Vet, thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang. Qua khảo sát 1.544 con chó được khám và điều trị tại Phòng mạch, có 186 ca mắc bệnh về da, chiếm tỷ lệ 12,00%. Trong đó 71 ca viêm da do ngoại ký sinh trùng (38,17%), 66 ca viêm da có mủ do vi khuẩn (35,48%), 34 ca viêm da do nấm (18,28%) và 15 ca viêm da do dị ứng (8,06%). Giống chó ngoại có tỷ lệ nhiễm bệnh về da (19,79%) cao hơn giống chó nội (8,53%). Giống chó cái và chó đực có tỷ lệ nhiễm bệnh về da như nhau. Về nhóm tuổi bị bệnh viêm da xảy ra cao ở chó nhỏ hơn 1 năm tuổi (15,25%) và thấp nhất là nhóm tuổi từ 1 năm tuổi đến 2 năm tuổi (7,69%). Điều trị viêm da trên chó có 5 phác đồ, phác đồ I điều trị viêm da do vi khuẩn cho hiệu quả khá cao (70,83%); phác đồ II điều trị viêm da do nấm đạt tỷ lệ khỏi bệnh khá cao (72,73%). Trong 2 phác đồ điều trị ngoại ký sinh, số ca khỏi bệnh của phác đồ III sử dụng Ivermectin (79,17%) thấp hơn so với phác đồ IV sử dụng Amitraz (83,33%). Đối với các ca bệnh viêm da dị ứng sử dụng phác đồ V và đạt hiệu quả điều trị thấp nhất (53,33%).

Từ khóa: Viêm da, chó, Tiền Giang, phác đồ điều trị.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Chó là loài vật thông minh, nhanh nhẹn, gần gũi, thân thiện và là loài vật trung thành nhất đối với chủ. Tại đồng bằng sông Cửu Long, nhu cầu nuôi thú cưng của người dân ngày càng cao, trong đó chó là loài vật được người dân ưa chuộng chọn nuôi. Song song với việc gia tăng nhu cầu nuôi chó thì tình hình bệnh tật của chúng cũng ngày càng phức tạp, ngoài những bệnh truyền nhiễm, hô hấp, tiêu hóa, sinh sản và tiết niệu, thì bệnh lý về da trên chó cũng xảy ra khá phổ biến và chiếm tỷ lệ khá cao trong quá trình nuôi. Theo Chen Yi - Zhou và cs (2012) [7]; Dongjie Cai và cs (2014) [8], tỷ lệ nhiễm *Demodex canis* trên chó ở các tỉnh miền Nam Trung Quốc lần lượt là 13,31% và 25%. Lê Quang Thông và Lê Thị Thu Sương (2013) [5] nghiên cứu bệnh trên chó, trong đó kết quả chó bị bệnh trên da chiếm 17,9%. Đặng Quỳnh Như và cs (2017) [3] đã thực hiện trên 2.340 con chó được đưa đến khám và điều trị tại một Phòng khám thú y ở quận 9, thành phố Hồ Chí Minh, kết quả cho thấy chó bị bệnh da là 17,73%. Bệnh da trên chó thường do nhiều nguyên nhân như vi khuẩn, virus, nấm, ký sinh trùng,... hoặc bắt nguồn từ các nguyên

nhân bên trong như rối loạn nội tiết, dị ứng, dinh dưỡng, di truyền. Bệnh gây ảnh hưởng đến thẩm mỹ và sức khỏe lâu dài của thú cưng và không tránh khỏi sự lo lắng, ảnh hưởng đến tâm lý của người nuôi chó.

Xuất phát từ thực tế trên "*Nghiên cứu tình hình bệnh viêm da trên chó và đánh giá hiệu quả điều trị tại Phòng mạch thú y Dương Vet, thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang*" được thực hiện nhằm góp phần chẩn đoán và điều trị bệnh viêm da trên chó ở thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang được chủ động và hiệu quả.

2. NỘI DUNG, NGUYÊN LIỆU VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Nội dung

Nghiên cứu tình hình bệnh viêm da trên chó và đánh giá hiệu quả điều trị tại Phòng mạch thú y Dương Vet, thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang.

2.2. Đối tượng và địa điểm nghiên cứu

Tất cả các giống chó giới tính đực, cái ở mọi lứa tuổi đến khám và điều trị tại Phòng mạch thú y Dương Vet, thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang.

2.3. Thời gian nghiên cứu

Nghiên cứu được thực hiện từ tháng 02 năm 2020 đến tháng 8 năm 2021.

¹ Trường Cao đẳng Nông nghiệp Nam bộ
Email: yenmai@nbac.edu.vn

2.4. Phương pháp tiến hành

2.4.1. Khảo sát tình hình nhiễm bệnh của chó có triệu chứng viêm da

Đăng ký hỏi bệnh: Ghi đầy đủ họ, tên, địa chỉ, điện thoại chủ nuôi; tên, giống, tuổi, giới tính, màu lông, khối lượng, chích ngừa, xổ giun con bệnh; phương thức nuôi, chế độ dinh dưỡng, thời gian và các biểu hiện của bệnh; vị trí viêm, tình trạng sưng tấy, vùng da bị viêm đỏ, ngứa, gãi, có mủ hoặc có mùi hôi. Hỏi chủ nuôi chó đã từng mắc bệnh da trước đây, thuốc đã sử dụng, phương pháp và hiệu quả điều trị.

Chẩn đoán lâm sàng: Thực hiện khám tổng quát con bệnh (trạng thái dinh dưỡng, thức ăn, thể trạng, trạng thái thần kinh, tính cân đối cơ thể, các tư thế, khám niêm mạc, khám hạch lâm ba, đo thân nhiệt).

Quan sát da: Khô, sần sùi, có vảy gàu, mẩn đỏ hay lở loét, có mủ, màu sắc da. Quan sát các loại bệnh tích trên da như hình dáng, màu sắc, kích thước, độ sâu và vị trí phân bố của các bệnh tích này trên cơ thể. Chú ý mùi hôi từ lông, da.

Quan sát, ghi nhận tình trạng bóng mượt hay thô, rập của lông, lông thưa hay dày, lông rụng từng mảng, đám hay toàn thân, bứt hoặc chải để đánh giá mức độ dễ rụng, gãy của lông.

Dùng đèn wood để soi da và lông xác định màu quỳnh quang của một số loại nấm gây ra.

Kiểm tra ký sinh trùng đeo bám trên da. Ghi nhận vị trí đeo, bám nhiều nhất của các loại ký sinh trùng này.

Chẩn đoán cận lâm sàng: Khi nghi ngờ con vật bị nhiễm Demodex, không thấy được bằng mắt thường thì dùng phương pháp xem tươi để chẩn đoán xác định bệnh: cạo da xem Demodex (nhỏ 1 giọt glycerin lên miếng lam rồi dùng dao tẩm glycerin cạo vùng da có bệnh tích đang tiến triển cho đến khi da rướm và chảy máu. Lấy mẫu sản phẩm vừa cạo để lên miếng lam, xem trên kính hiển vi ở vật kính X10 quan sát sơ bộ hình thể, đếm số lượng và độ tập trung của Demodex. Nhận định rõ hình thể, cấu tạo của từng loại Demodex ở vật kính X40.

2.4.2. Hiệu quả điều trị bệnh viêm da trên chó

2.4.2.1. Phác đồ điều trị đối với bệnh viêm da được ghi nhận

Dựa vào kết quả chẩn đoán lâm sàng, kết hợp với chẩn đoán cận lâm sàng đối với các bệnh án được xét nghiệm tại Phòng mạch và đưa ra phương pháp điều trị thích hợp cho từng cá thể.

Một số phác đồ điều trị bệnh viêm da mủ trên chó tại Phòng mạch thú y Dương Vet

Phác đồ	Thuốc	Liều lượng	Đường cấp	Thời gian
I (Viêm da do vi khuẩn sinh mủ)	Amoxivet 15% (Amoxicillin)	1 ml/20 kg P	Tiêm dưới da	1 lần/ngày liên tục 3 ngày - 5 ngày
	Dexa (Dexamethazone)	1 ml/10 kg P	Tiêm dưới da	1 lần/ngày liên tục 3 ngày - 5 ngày
	ADE	1 ml/20 kg P	Tiêm dưới da	1 lần/ngày liên tục 3 ngày - 5 ngày
	Augmetin (Amoxicillin và Clavulanate)	125 mg/10 kg P	Uống	1 lần/ngày liên tục 3 tuần - 4 tuần
	Prednisolon	5 mg/10 kg P	Uống	1 lần/ngày liên tục 3 tuần - 4 tuần
	Vitamin B	250 mg/10 kg P	Uống	1 lần/ngày liên tục 3 tuần - 4 tuần
II (Viêm da do nấm)	Amoxivet 15% (Amoxicilline)	1 ml/20 kg P	Tiêm dưới da	1 lần/ngày liên tục 3 ngày - 5 ngày
	Histamin	1 ml/20 kg P	Tiêm dưới da	1 lần/ngày liên tục 3 ngày - 5 ngày
	ADE	1 ml/20 kg P	Tiêm dưới da	1 lần/ ngày liên tục 3 ngày - 5 ngày